

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

7. nedeľa po Svätej Trojici: Božie požehnanie zachraňuje (30.7.2017)

Sudcovia 6, 1-6

Ale Izraelci robili, čo sa nepáčilo Hospodinovi. Hospodin ich vydal na sedem rokov do rúk Midijáncom. Keď ruka Midijáncom ťažko doliehala na Izrael, prispôsobili si Izraelci k obrane pred Midijáncomi horské trhliny, jaskyne a pevnosti. Kedykoľvek Izraelci tiahli, prišli Midijánci a Amálekovci a synovia východu proti nim. Pritiahli a utáborili sa proti nim a zničili úrodu krajiny až tam, kde sa ide do Gazy a nezanechali nijaké potraviny pre Izrael, ani ovce, ani voly, ani osly. Lebo keď prišli zo svojimi stádami a stanmi, prišli v takom množstve ako kobyľky, ich samých a ich ťavy nebolo možno spočítať, i vpadli do krajiny, aby ju spustošili. Takto Midijánci ožobráčili Izrael. Vtedy Izraelci volali k Hospodinovi o pomoc.

Bratia a sestry

V Biblii existujú mnohí hrdinovia viery, ktorí nám stoja ako príklad. Na dorasteneckom tábore v Tisovci sme sa na ranných stíšeniach venovali postave Gideona a ja by som vám všetkým chcel dnes priblížiť základné momenty z jeho života, tak trochu na pokračovanie.

Šiesta kapitola knihy Sudcov začína konštatovaním, že Izraelci opäť robili veci, ktoré sa Pánu Bohu nepáčili. Znovu sa tu ukazuje biblická schéma: Izrael prestal poslúchať Pána Boha, ktorý ich nechal napospas Midijáncom a Amálekovcom. Tieto kmene sa pohybovali ako neorganizované kmene pastierov. Boli to lúpežníci, ktorí kradli úrodu a všetky zásoby všetkým slabším národom, ktoré prepadli. Väčšinou jazdili všade aj so svojimi rodinami a po ceste si stavali stany. Bolo ich veľmi veľa, svojím počtom prevyšovali počet Izraelcov, ktorí sa pred nimi ukrývali v horských trhlínach, skalách a pevnostiach. Midijánci boli prirovnaní ku kobyľkám, ktoré predstavujú niečo hrozného. Doslovne požrali všetko, čo im prišlo pod ruku. Midijánci videli, že Izraelci mali dobrú úrodu, ktorú potrebovali pre seba a pre svoje zvieratá, preto im ju kradli.

Skúsme si predstaviť takúto situáciu. Niečo podobné prežili naši predkovia počas 16. a 17. storočia pri nájazdoch Turkov na naše územia. Naši ľudia sa pred nimi ukrývali v opevnených mestách, obyvatelia dedín ušli do hôr, alebo mnohí si kopali pivnice, v ktorých sa ukrývali. Tohto roku sme boli na zborovom výlete v Novom Meste nad Váhom kde je celé námestie podkované pivnicami, ktoré majú niekoľko poschodí pod zemou. Tu sa ukrývali ľudia počas tureckého plienenia.

O hrôzach Turkov z roku 1663 nám zanechal výpoveď evanjelický farár z Beckova a Senice Štefan Piliarik:

„ Nešetrili a nenechali na pokoji ani tie, čo mali rodiť. Toto sa nedá oplakať ani žalovať trpkými slzami: Keď nejaká samodruhá mala rodiť a dieťa ešte len prichádzalo na svet, vyrvali tieto hrozné medvede takéto dieťa násilím, mrštili ho o zem alebo o skalú, vrhli sa na prsia rodičky, vycicali mlieko až do krvi, napokon odrezali prsia, odhodili a pripaľovali rozžeraveným železom alebo uhlíkmi. To bola ich náplasť na liečenie takýchto rán! Keď svitol nový deň a pohania sa chystali na svoj pochod, nemluviťatá sa veru čoskoro samy prezradili svojím krikom a plačom. Tí im dali pocítiť svoju zbesilosť a zúrivosť, pretože ich vyrvali matkám od prs, z náručia a lona, mrštili o zem a nemilosrdne roztrieskali o stromy a skaly, takže v okamžiku vypustili svoje nevinné dušičky. Istý otec ukryl svoje milé dieťa, ktoré malo sotva štvrt roka, na svoje prsia za kazajku. Pretože sa však i toto prezradilo svojím plačom, pristúpil Tatár, chmatol milé dieťa za nohy, vydrapil ho nemilosrdne celý rozzúrený a hodil o kameň, takže tiež v okamžiku vypustilo dušu.“

Takže viete si predstaviť, čo museli prežívať Izraelci, keď utekali pred nájazdmi Midijáncov. Hospodin dopustil toto ťažké obdobie, aby v biede svojho života volali k Nemu v modlitbách a prosili Ho o pomoc. Pán Boh sa zmiloval a daroval im človeka menom Gideon.

Na začiatku však vidíme, že Gideon nie je nejakým hrdinom viery. Gideon pri návšteve anjela mlátil pšenicu v lisovni hrozna. Toto je dôležitá informácia celého príbehu. Vínné lisy sa v tej dobe budovali na úpätiach kopcov, pretože sa tam zväžali ťažké hrozná z viníc. Bolo jednoduchšie ich zväžať na najnižšie miesta, ako ich vláčiť do kopcov. Na druhej strane humno, kde sa mlátilo obilie bývalo umiestnené na vrchole hory, kde bol najväčší vietor, ktorý pri mlátení odfukoval plevy. V tomto príbehu však vidíme Gideona v údolí, ako tam mláti obilie. Bolo to miesto, kde sa malo lisovať hrozno, nie mlátiť obilie. Gideon sa však bál Midijáncov. Nechcel, aby ho videli. Viete si predstaviť, ako sa mu darilo v tomto vínnom lise? Vzduch by sa tam dal krájať a kde by sa tam zobral vietor, aby odniesol plevy? Gideon bol bezradný a práve v tejto bezmocnosti ho oslovuje Boh prostredníctvom svojho anjela.

Anjel Hospodinov prišiel do mestečka Ofra, kde Gideon mlátil pšenicu. Žil v strachu, v akom žijeme my pred problémami života, pred nepríjemnými ľuďmi, pred ťažkosťami, ktoré sa na nás hrnú a nevidíme z nich žiadne riešenie.

Anjel ho pozdravil slovami: *Hospodin je s tebou silný hrdina (Sud 6, 12)* a Gideon na jeho pozdrav smutne konštatuje: *Ach môj pane, prečo nás to všetko postihlo, ak je Hospodin s nami? Kde sú všetky jeho predivné skutky, o ktorých nám rozprávali otcovia, keď hovorili: Hospodin nás vyviedol z Egypta (Sud 6,13).*

Je to taká nostalgická spomienka za starými dávnymi časmi, ktoré akoby sa dnes už nemali zopakovať. Zmenil sa Boh? Zmenil sa človek? Kto za to všetko môže? Podobne rozmýšľame aj dnes pri pohľade na minulosť, keď vidíme horlivosť našich predkov. Keď čítame o historických duchovných prebudeniach a pýtame sa dnes: Prečo majú ľudia taký malý záujem o Boha? Zmenil sa Boh? Zmenil sa človek? Už nikdy nemôže prísť duchovné prebudenie? Už nikdy sa nemôžu zapáliť srdcia mnohých za Božie veci?

Anjel Hospodinov následne prehovoril ku Gideonovi, že sa stane vodcom Izraelského národa. Gideon nato odpovedal: *Ach, Pane, čím mám vyslobodiť Izrael? Hľa, môj rod je najchatrnejší v Menašsem a ja som najmladší v dome môjho otca (Sud 6,15).*

Bratia a sestry, Pán Boh si vyvolí toho, koho sám uzná za hodného, pretože On ponizuje povýšených a povyšuje ponížených. Za svojich služobníkov si nevyvolí tých, ktorí majú veľké ambície, kráľovské postavenie, to najlepšie zázemie. On si často vyvolí práve tých, ktorí sú jednoduchí, skromní, pokorní a ktorí by nikdy do vedúcich funkcií nešli.

Pre Gideona to bol doslovne šok. On, jednoduchý človek sa má stať vodcom Izraela? Sám sa nezdá nejakým výnimočným a jeho rod je najbiednejším v celom kmene Menaše. Myslí to Boh vážne? Nemôže si vyvoliť niekoho iného?

Pán Boh sa nepozera na to, kto z akej rodiny pochádza, či má modrú krv, alebo nie. Hospodin sa pozerá na srdce človeka a keď ho vidí pokorné, potom si daného človeka vyvolí k veľkým veciam.

Podobne sa vyhovárал Mojžiš, keď ho Hospodin vyvolil za vodcu Izraela: „Ja? Veď ja neviem hovoriť, ja nemám výrečný jazyk.“ Hospodin mu povedal: „Máš brata Árona, ten bude hovoriť miesto teba.“

Alebo Dávid, ten obyčajný dorastenec, ktorý pásol stáda oviec svojho otca Izaja. Keď ho pomazal prorok Samuel za kráľa, aj on sa pýtal: „Ja? Veď ja som biedny, nie som ničím významný. Ja mám byť kráľom?“

Naším problémom v súčasnosti býva často to, že sme vo vlastných očiach príliš silní a preto si nás Boh nemôže použiť k svojmu dielu. Cítíme sa príliš schopní, zdatní, sebestační a preto sme pre Boha nepoužiteľní. Pán Boh si povoláva práve slabých a jednoduchých ľudí: *Pozrite len svoje povolanie bratia! Nie mnohí ste múdri podľa tela, nie mnohí mocní, nie mnohí urodzení, ale čo je svetu bláznivé, vyvolil si Boh, aby múdrych zahanbil, čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby mocných zahanbil, čo je svetu neurodzené a opovrhnuté, vyvolil si Boh (1. Kor 1, 26-28).*

Všetkých duchovných vodcov si Boh použil nie pre ich mimoriadne schopnosti, alebo pre ich určitú výnimočnosť, ale preto, že sa Mu dali k dispozícii. Toto je odkaz pre každého z nás. Keď si kresťan, to ešte neznamená, že si ťa Boh môže použiť. Použije si ťa iba vtedy, keď bude tvoje srdce pred Ním otvorené. Pokiaľ je človek pyšný, niečo nie je v poriadku. Boh je ochotný si použiť aj krehké a slabé nádoby, pokiaľ sa mu dajú k dispozícii. To je základný princíp Božieho konania v dejinách. Aj keď bol Gideon veľmi slabým človekom, Boh mu povedal, že je to práve on, kto vyslobodí Izrael. Boh si ho k tomu použije, ale najskôr ho musí vychovať v duchovnej škole života.

Milý brat a sestra – aj ty si vyvolený Boží, milovaný Bohom, povolaný k práci na Božej vinici. Boh ťa volá, aby si bol nielen poslucháčom, ale aj činiteľom Božieho slova. Pretože Božie slovo nás vedie ku konkrétnym skutkom viery. Ak zvažuješ, či si dosť výrečný, či si dosť inteligentý, či si dosť zručný - Boh si ťa vyvolil ešte pred stvorením sveta na úlohu, ktorú má pre teba pripravenú. Boh má s Tvojím životom svoj plán a pokiaľ Mu to dovoľíš, staneš sa hrdinom viery, ktorý pre Boha môže urobiť veľa vecí. Pretože On potrebuje presne tú zbierku schopností, ktorou si práve ty. Ak máš pokorné a otvorené srdce pre Božie konanie. Ak druhých ľudí stále neohováraš a neposudzuješ. Ak máš otvorené srdce pre Božiu vôľu, potom prežiješ veľa vecí, ktoré chce Boh prostredníctvom tvojho života vykonať.

Ako prvú vec ktorú mal Gideon spraviť, bolo zbúranie oltára pohanského bôžika Baala. Tento oltár patril jeho otcovi Joášovi. Na jeho mieste následne vybudoval oltár Hospodinovi. Potom zobral junca, ktorého obetoval na dreve z posvätného stromu, ktorý vyťal pri Baalovom oltári. Biblia hovorí: *Keď mužovia mesta včasráno vstali, videli zbúraný oltár Baalov a ašéru pri ňom vyťatú a druhého junca ako spaľovanú obeť na novopostavenom oltári (Sud 6, 28).* Preto sa rozhodli Gideona zabiť. Jeho otec Joáš im však povedal: *Chcete viesť spor za Baala? Alebo ho chcete zachrániť? Kto chce za neho viesť spor, do rána bude usmrtený. Ak je bohom, nech vedie spor za seba preto, že zbúral jeho oltár (Sud 6, 31).*

Kde zobral zrazu Gideon vnútornú silu, aby urobil takýto skutok, ktorý ho mohol stať život? Hospodin sa stal jeho posilou. Podobnú skúsenosť o niekoľko stáročí neskôr zachytil Dávid v 3. žalme: *Ale Ty, Hospodine, si mojím štítom, si mojou slávou, Ty mi dvíhaš hlavu. Keď nahlas volám k Hospodinovi, On mi odpovedá zo svojho svätého vrchu. Lahol som si a zaspal som, prebudil som sa, lebo Hospodin ma podopiera. Nebojím sa desiatok tisíc ľudí, ktorí ma obkľúčujú (Ž 3, 4-7).*

Milý brat a sestra – Boh kráča s tebou do každej situácie života. Je tvojou posilou, ochranou, štítom a clonou. Nemusíš sa báť nepriateľov. Nemusíš sa báť zlých a zákerných ľudí, ktorí ťa ohovárajú, posudzujú, odsudzujú. Nemusíš sa báť, keď máš zasiahnuť v mene Božom. Keď máš otvoriť ústa a povedať ako vidíš veci vo svetle Pásma Svätého. Kto ti ublíži? Kto ti uškodí? Hospodin kráča pred tebou ako hrdina a ty nasleduješ Jeho šľapaje.

Možno sa druhí budú z teba smiať. Možno ti diabol bude chcieť nahnať strach, keď sa niektorí ľudia postavia proti tebe. Ale nemusíš sa báť ani desiatok tisícov ľudí, ktorí by sa postavili proti tebe. Aj keď budeš prechádzať utrpením života, aj vtedy stojí pri tebe Boh a ty si buď istý, že aj tvoje problémy majú svoj koniec. To je úžasné povzbudenie k tomu, aby si už nerobil veci v živote vo vlastnej sile, ale v Božej. Naplní ťa Božím Duchom povzbudenie a posilnenie. Takto kráčal Gideon, Mojžiš, Józua, Dávid a mnohí ďalší, o ktorých čítame v Biblii. Takto kráčali všetci naši predkovia, ktorým bolo drahšie Božie sovo, ako sláva a pohodlie sveta. Toto je Boží boj, ktorého smieš byť účastný.

AMEN